

J O G E S E T

XII. ORSZÁGOS NEMZETKÖZI JOGI JOGESETMEGOLDÓ VERSENY (2021/2022. TANÉV)

1. FORDULÓ

1. Tugara egy hosszú tengerparttal, jelentős területtel és folyamatosan növekvő lakossággal rendelkező állam, amely az elmúlt években számottevő gazdasági fejlődésen ment keresztül, azonban még mindig fejlődő országnak tekinthető. Keleti szomszédja Nábiu, egy szigetállam, amely mintegy ezer kisebb-nagyobb szigetből tevődik össze, gazdasági-technológiai szempontból igen fejlett, területe és lakossága mintegy harmada Tugarának, elhelyezkedését tekintve pedig legnyugatabbra lévő szigetei mintegy 60-80 tengeri mérföldre fekszenek a tugarai partoktól. Mindkét állam tagja az ENSZ-nek, egyik sem részese regionális nemzetközi szervezeteknek, s aláírták és ratifikálták az 1967. évi Világűregyezményt és az 1979. évi Hold-egyezményt is.

2. A Nábiu területén bejegyzett Galactic Megacorp elnevezésű gazdasági társaság azzal a céllal jött létre, hogy világűrben végzett tevékenységeket folytasson. A cég jelenleg műholdak felbocsátásával foglalkozik, azonban deklarált célja a kereskedelmi célú űrrepülés és a Hold ásványkincseinek kiaknázása is. A társaságot tevékenységében Nábiu kormánya minden téren támogatja, így többek között nemzetgazdasági szempontból kiemelkedő fontosságúnak minősítette. Jelentős összefonódás figyelhető meg a gazdasági és politikai vezetők között, a cég pedig a legtöbb társasági adót befizető gazdasági társaság az országban. 2021-re a Galactic Megacorp immár a világ 50 államában van jelen leányvállalatai és fióktelepei révén, amelyek közül az egyik legtöbb bevételt termelő Tugarában működik.

3. A Galactic Megacorp 2021 szeptemberében kezdte meg a kereskedelmi célú űrrepülést, amelynek sikeressége révén egyre több jómódú személy vállalkozik rövid időtartamú űrutazásra. Tugarában készült mértékadó tanulmányok felhívják ugyanakkor a figyelmet a rakéták által kibocsátott károsanyagok okozta jelentős környezetkárosításra. A tugarai kormány ezt követően felszólította Nábiut a rakétakilövések „észszerű korlátok közé terelésére”. Nábiu azonban ezt nyíltan visszautasította, arra hivatkozva, hogy a Galactic Megacorp a nemzetközi jog alanyának tekinthető és tevékenységével az emberiség közös érdekét szolgálja, így a kormánynak nincs sem oka, sem lehetősége a társaság tevékenységének korlátozására.

4. Tugara a fenti érvelést elvetve saját, belső bírói fórumai előtt pert indított a Galactic Megacorp leányvállalata ellen 2021 novemberében. A tugarai bíróság döntése alapján a társaság érintett leányvállalatának működését határozatlan időre felfüggesztik, mindaddig, amíg az anyavállalat nem hajlandó megfelelő mértékben csökkenteni környezetkárosító tevékenységét, illetve jövőbeli működéséhez teljes körű környezeti hatásvizsgálat lefolytatására és benyújtására kötelezte azt.

5. Nábiu a tugarai bíróság döntését nem fogadja el és a Nemzetközi Bírósághoz fordult, ahol diplomáciai védelmet kíván nyújtani a nála bejegyzett társaságnak. Tugara tagadja a Nemzetközi Bíróság joghatóságát arra hivatkozva, hogy ha a társaság Nábiu korábbi érvelése alapján a nemzetközi jog önálló alanya, akkor nincs lehetősége diplomáciai védelem nyújtására.

Kérdések:

1.) Mennyiben tekinthetők a Galactic Megacorp mint multinacionális gazdasági társaság a nemzetközi jog alanyának? Válaszát indokolja!

2.) Milyen mértékben engedhető vagy tiltható egy gazdasági társaság tevékenysége az érintett államok részéről, amely nem csak a bejegyzés helye szerinti állam területén – vagyis Nábiun kívül is – okoz környezeti kárt?

3.) Mennyiben köteles Nábiu tiszteletben tartani a tugarai bíróság döntését, amit az a Galactic Megacorp társaság ügyében hozott?

4.) Mennyiben tekinthető jogszerűnek Nábiu diplomáciai védelem nyújtása iránti igénye, illetve mennyiben látja megalapozottnak a Nemzetközi Bíróság joghatóságát?

Az 1. (írásbeli) forduló jogeset-megoldásainak elküldési határideje:

2021. december 17, 23:59

A megoldásokat a nemzetkozijog.verseny@gmail.com e-mail címre küldjék.

Bővebb felvilágosítás:

nemzetkozijog.verseny@gmail.com

<http://www.nemzetkozijog.hu/verseny>

<https://www.facebook.com/njverseny/>